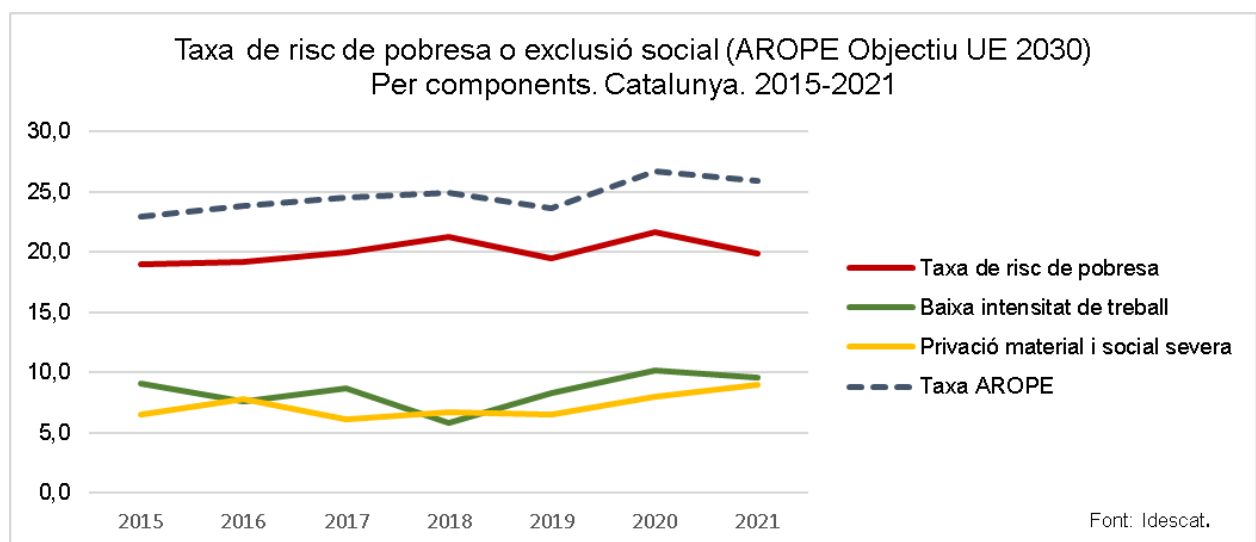

29 de juny de 2022

Enquesta de condicions de vida. 2021

El 25,9% de la població de Catalunya es troba en risc de pobresa o exclusió social l'any 2021 enfront del 26,7% del 2020

La taxa de risc de pobresa o exclusió social (nova taxa AROPE segons Objectius UE 2030) a Catalunya és del 25,9% l'any 2021, 0,8 punts menys respecte de l'any 2020, segons l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat). Aquesta taxa, que inclou el canvi metodològic introduït per Eurostat per recollir els objectius de l'Agenda 2030 de la UE, mesura la pobresa relativa a partir del nombre de persones que es troben en risc de pobresa o amb privació material i social severa o amb baixa intensitat en el treball. Dos dels tres components de la taxa experimenten una disminució respecte a l'any anterior. En concret, la taxa de pobresa passa del 21,7% l'any 2020 al 19,9% el 2021 i la baixa intensitat en el treball del 10,2% al 9,6%. En canvi, la privació material i social severa ha augmentat 1 punt percentual, i passa del 8,0% al 9,0%.

Cal tenir en compte que l'ECV 2021 recull les condicions de vida en el moment de l'entrevista, mentre que els ingressos, les prestacions socials i la intensitat en el treball fan referència a l'any 2020. En aquest sentit, els resultats de l'enquesta mostren que els ingressos mitjans nets de les llars catalanes són de 34.982 euros i de 14.159 euros per persona l'any 2020, dada que suposa una disminució del 0,1% en ambdós casos respecte de l'any anterior.

Pel que fa als indicadors de nivell de privació de les llars, que recullen aspectes subjectius de les condicions de vida, les privacions més freqüents registren una disminució en la proporció de persones que les pateixen, en relació amb l'any anterior. Un 32,9% declara no poder fer-se càrrec de despeses imprevistes de 700 euros (33,4% l'any 2020), i un 27,8% diu no poder-se permetre una setmana de vacances a l'any (30,6% el 2020). D'altra banda, la privació que ha experimentat el major augment ha estat la relativa a la capacitat de mantenir l'habitatge a una temperatura adequada, 6,5 punts percentuals més respecte del 2020 (passa del 9,4% l'any 2020 al 15,9% el 2021).

D'altra banda, ha augmentat el nombre de persones que viuen en llars i que afirmen arribar amb facilitat o amb certa facilitat a final de mes. Aquesta és la situació del 57,4% de la població el 2021, mentre que era del 54,9% l'any 2020.

Distribució de la renda i índexs de desigualtat

Els ingressos mitjans nets de les llars catalanes són de 34.982 euros i de 14.159 euros per persona l'any 2020, dada que suposa una disminució del 0,1% en ambdós casos respecte de l'any anterior.

Les transferències socials, incloses les pensions, han fet incrementar la renda inicial de les famílies un 42,7%, mentre que l'any anterior ho van fer en un 33,5%. El 76,7% de les llars han rebut almenys un tipus de prestació social (prestacions per vellesa, desocupació, supervivència, ajuts a les llars, malaltia invalidesa, entre d'altres). Del total de llars que han rebut prestacions, un 45,9% han estat per vellesa i supervivència, un 52,6% per atur i un 29,6% han estat beneficiaris d'algun altre subsidi o prestació. En aquest punt, cal destacar que les prestacions per atur, que inclouen els ajuts concedits en el marc dels expedients de regulació temporal de l'ocupació (ERTO) posats en marxa arran de la crisi econòmica provocada per la covid-19, són les que han augmentat en major mesura, amb un increment de 24 punts percentuals respecte del 2019.

Finalment, els indicadors de desigualtat s'han reduït l'any 2021. L'indicador S80/S20 mostra com el 20% de les llars amb majors ingressos acumulen 5,4 vegades el que ingressen el 20% de les llars més desafavorides, mentre que l'any anterior era del 6,0. Pel que fa a l'índex de Gini és del 30,9 el 2021, mentre que l'any anterior era del 31,7 (cal recordar que un Índex de Gini igual a 0 indicaria màxima igualtat, i si fos igual a 100, la desigualtat més extrema).

Llindar de risc de pobresa

El llindar de risc de pobresa ha disminuït un 0,6% i se situa en 11.297 euros en les llars formades per una sola persona. Aquest llindar es fixa en el 60% de la mediana dels ingressos per unitat de consum de les llars catalanes.

El llindar de risc de pobresa es calcula en funció de la distribució de la renda entre totes les llars del territori considerat. En el cas de Catalunya, com a referència es pot utilitzar el llindar propi de Catalunya (que només té en compte la distribució de la renda de totes les persones que viuen a Catalunya) o el del conjunt d'Espanya. L'Idescat aplica el llindar de Catalunya (11.297 euros per persona que viu sola), del qual s'obté una taxa de pobresa del 19,9%, mentre que l'INE aplica el llindar del conjunt d'Espanya (9.535,2 euros per persona que viu sola), del qual s'obté una taxa de pobresa del 14,8%.

Taxa de risc de pobresa

La taxa de risc de pobresa del 2021 (tenint en compte els ingressos del 2020) se situa en el 19,9% i disminueix 1,8 punts respecte de l'any anterior. En un escenari marcat per la reducció dels ingressos de les llars, com a resultat dels efectes de la pandèmia de la covid-19, aquest resultat es deu principalment al comportament de les transferències i prestacions socials. En aquest sentit la taxa de risc de pobresa abans de tot tipus de transferències socials és del 45,5%. Aquesta taxa passa a ser del 29,6% quan es comptabilitzen les pensions de vellesa i supervivència, i del 19,9% quan es comptabilitzen totes les transferències socials (inclosos els ERTOS). L'any 2020 aquests percentatges eren del 42,2%, del 25,4% i del 21,7%, respectivament.

Taxa de risc de pobresa o exclusió social (taxa AROPE Objectiu UE 2030). Principals variables.

Per edats, la població de menys de 16 anys segueix sent la que té la taxa AROPE més elevada (32,6%), amb un descens de 3,5 punts en relació amb l'any anterior. La taxa de la població de 16 a 64 anys (26,2%) ha disminuït 0,1 dècimes i, finalment, el grup de més de 65 anys (19,1%) ha disminuït 1 punt percentual respecte de l'any anterior.

Si analitzem la composició i característiques de les llars i dels seus membres, les persones de més de 16 anys de nacionalitat estrangera presenten una taxa AROPE del 51,7% (amb un descens de 9,8 punts respecte a l'any anterior), mentre que en el cas de les persones de nacionalitat espanyola, aquestes mostren una taxa d'un 20,8% (amb un augment de 0,9 punts respecte de la de l'any anterior).

Segons la composició de la llar, la taxa AROPE augmenta en 3 punts percentuals a les llars sense fills dependents i se situa en el 23,3%, mentre que a les llars amb fills dependents disminueix 4,4 punts percentuals i se situa en el 28,6%.

En relació amb l'activitat econòmica, els aturats són les persones que assoleixen una taxa AROPE més elevada, del 62,0%, mentre que la taxa en el cas de les ocupades és del 16,3%.

D'altra banda, les interseccions entre les subpoblacions de les tres dimensions de la taxa AROPE, mostren el perfil de privacions existents a Catalunya. Així, l'11,7% de la població catalana està en situació de risc de pobresa però no pateix ni privació material i social severa ni baixa intensitat en el treball, el 3,1% només pateix privació material i social severa i el 2,6% de la població pateix baixa intensitat en el treball però no risc de pobresa i privació material i social severa. Finalment, també és destacable que la població catalana en risc de pobresa, amb privació material i social severa i amb baixa intensitat de treball és del 2,0%.

El lloguer imputat com a part de la renda

L'any 2021, la inclusió del lloguer imputat, entès com el component no monetari de la renda de la llar que estima el valor de l'ús que la llar fa de l'habitatge quan és de propietat, representa un increment d'un 14,2% en els ingressos mitjans de les llars catalanes. Així mateix, la seva consideració també contribueix a millorar els indicadors de desigualtat, atès que l'índex S80/S20 passa del 5,4 al 4,7 i l'índex de Gini, del 30,9 al 29,0 amb lloguer imputat.

Si es comptabilitzen els lloguers imputats com si es tractessin d'un ingrés més, la taxa AROPE (Objectiu UE 2030) es redueix i passa del 25,9% al 24,6%. En el cas dels col·lectius amb una propensió més alta a disposar d'habitatge en propietat, com és el cas de les persones més grans de 65 anys, la disminució de la taxa és més evident, i disminueix del 19,1% al 12,5%.

Taula 1. Taxa de risc de pobresa o exclusió social (AROPE Objectiu 2030) i els seus components Catalunya. 2015-2021

	Taxa de risc de pobresa	Baixa intensitat de treball (1)	Privació material i social severa	Taxa de risc de pobresa o exclusió social (AROPE)
2015	19,0	9,1	6,5	23,0
2016	19,2	7,6	7,8	23,8
2017	20,0	8,7	6,1	24,5
2018	21,3	5,8	6,7	24,9
2019	19,5	8,3	6,5	23,6
2020	21,7	10,2	8,0	26,7
2021	19,9	9,6	9,0	25,9

Font: Idescat.

(1) Càlcul efectuat sobre la població de 18-64 anys i aplicat a la població de 0 a 64 anys.

Taula 2. Renda mitjana neta anual per llar, persona i unitat de consum. Catalunya. 2013-2021*

	Euros			% variació respecte de l'any anterior		
	Per llar	Per persona	Per unitat de consum	Per llar	Per persona	Per unitat de consum
2013	30.423	12.111	17.883			
2014	30.407	12.205	18.104	-0,1	0,8	1,2
2015	30.655	12.283	18.236	0,8	0,6	0,7
2016	31.339	12.660	18.828	2,2	3,1	3,2
2017	31.411	12.712	18.957	0,2	0,4	0,7
2018	32.763	13.338	19.791	4,3	4,9	4,4
2019	33.321	13.527	20.049	1,7	1,4	1,3
2020	35.030	14.170	20.872	5,1	4,8	4,1
2021	34.982	14.159	20.927	-0,1	-0,1	0,3

Font: Idescat.

*Ingressos nets percebuts durant l'any anterior al de referència de l'Enquesta de condicions de vida.

Taula 3. Població amb privació material per tipus de privació (%). Catalunya. 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
No es pot permetre vacances mínim una setmana a l'any	29,7	27,2	27,6	30,6	27,8
No es pot permetre menjar carn, pollastre o peix almenys cada dos dies	1,8	3,9	4,0	2,4	3,9
No es pot permetre mantenir l'habitatge a temperatura adequada	6,3	8,8	8,3	9,4	15,9
Sense capacitat per fer-se càrrec de despeses imprevistes	31,9	28,3	26,1	33,4	32,9
Retards en pagament de despeses relacionades amb l'habitatge principal	7,6	8,2	7,5	12,4	13,0
No es pot permetre disposar de cotxe	8,1	6,3	6,0	6,9	4,9
No es pot permetre disposar d'ordinador personal	4,1	3,3	4,4	5,2	6,1

Font: Idescat.

Nota: la població amb privació material és la que manifesta que presenta una mancança en alguns d'aquests ítems. Una persona pot tenir més d'una privació.

Taula 4. Població segons la dificultat per arribar a fi de mes. Catalunya. 2013-2021

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
									Percentatge
Amb molta dificultat	15,5	12,9	12,9	12,7	7,0	8,5	6,2	9,2	8,8
Amb dificultat	21,0	19,3	20,4	19,6	13,6	16,1	20,5	12,8	12,6
Amb certa dificultat	28,6	35,0	29,0	31,0	29,0	28,1	24,1	23,0	21,1
Amb certa facilitat	25,0	25,9	26,2	26,2	35,5	34,3	34,0	32,7	32,7
Amb facilitat	9,0	6,7	11,0	10,1	13,8	12,3	14,1	20,3	20,9
Amb molta facilitat	1,0	..	0,6	0,4	1,1	0,7	1,0	1,9	3,8
No hi consta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Total	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Font: Idescat.

" Dades poc significatives per al càlcul.

Taula 5. Llars per tipus de prestacions socials. Catalunya. 2017-2021*

	2017	2018	2019	2020	2021
Total de llars (milers)	2.978	3.020	3.047,0	3.059,9	3.068,2
Llars que reben prestacions (%)	60,0	58,2	61,7	61,4	76,7
Llars que reben prestacions (milers)	1.786	1.759	1.878,8	1.877,4	2.352,7
De vellesa i supervivència (%)	58,8	60,5	56,4	56,9	45,9
Per atur (%)	33,3	29,5	31,1	28,6	52,6
Altres prestacions o subsidis (%)	28,0	25,9	29,6	35,3	29,6

Font: Idescat.

* Prestacions que la llar ha rebut (de forma contínua o discontinua) durant l'any anterior al de la realització de l'Enquesta de condicions de vida.

Taula 6. Indicadors de distribució personal de la renda Catalunya. 2017-2021*

	2017	2018	2019	2020	2021
Índex de Gini	31,8	30,3	31,2	31,7	30,9
S80/S20	5,7	5,2	5,4	6,0	5,4

Font: Idescat.

*Ingressos nets percebuts durant l'any anterior al de referència

Taula 7. Llindar de risc de pobresa per composició de la llar. Catalunya. 2017-2021*

	Euros anuals				
	2017	2018	2019	2020	2021
Un adult	10.096,5	10.981,4	10.674,1	11.365,6	11.297,0
Un adult i dos infants	16.154,4	17.570,3	17.078,6	18.185,0	18.075,1
Dos adults	15.144,8	16.472,2	16.011,2	17.048,4	16.945,4
Dos adults i dos infants	21.202,7	23.061,0	22.415,7	23.867,8	23.723,6
Dos adults i tres infants	24.231,6	26.355,4	25.617,9	27.277,5	27.112,7

Font: Idescat.

*Ingressos nets percebuts durant l'any anterior al de referència de l'Enquesta de condicions de vida.

Taula 8. Taxa de risc de pobresa abans i després de transferències socials. Catalunya. 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Abans de totes les transferències	40,9	41,0	43,6	42,2	45,5
Després de les pensions, abans d'altres transferències	24,8	25,7	26,4	25,4	29,6
Després de totes les transferències	20,0	21,3	19,5	21,7	19,9

Font: Idescat.

**Taula 9. Taxa i població en risc de pobresa o exclusió social (ARPE Objectiu UE 2030)
 Principals variables. Catalunya. 2020-2021**

	2020		2021	
	Població (milers)	Taxa	Població (milers)	Taxa
Sexe				
Homes	921,1	24,8	916,3	24,6
Dones	1.101,3	28,6	1.049,0	27,2
Edat				
Menys de 16 anys	449,5	36,1	401,3	32,6
De 16 a 64 anys	1.289,8	26,3	1.292,7	26,2
De 65 anys i més	283,1	20,1	271,2	19,1
Composició de la llar				
Sense fills dependents*	754,7	20,3	865,7	23,3
Amb fills dependents	1.266,3	33,0	1.098,7	28,6
No hi consta
Total	2.022,4	26,7	1.965,3	25,9
Per nacionalitat (16 anys i més)				
Espanyola	1.110,0	19,9	1.157,3	20,8
Estrangera	462,6	61,5	405,4	51,7
No hi consta	0,0	z
Total	1.572,7	24,9	1.566,3	24,7
Per relació amb l'activitat econòmica (16 anys i més)				
Ocupats	423,0	13,9	546,1	16,3
Aturats	312,2	56,4	317,8	62,0
Jubilats	175,3	14,1	176,5	14,4
Altres inactius	662,2	44,9	525,9	42,1
No hi consta	0,0	z	0,0	z
Total	1.572,7	24,9	1.566,3	24,7

Font: Idescat.

*Fill dependent: població menor de 18 anys i la que té entre 18 i 24 que viu almenys amb un dels pares i que és econòmicament inactiva.

(..) Dada confidencial, amb baixa fiabilitat o no disponible.

(z) Dada no procedent.

Taula 10. Indicadors amb lloguer imputat. Renda i risc de pobresa. Catalunya. 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Renda mitjana neta anual per llar (*)	35.782,0	37.311,9	37.864,8	39.812,6	39.945,7
Renda mitjana neta anual per persona (*)	14.480,8	15.189,6	15.371,7	16.104,8	16.167,7
Índex de Gini	29,5	28,5	29,4	29,8	29,0
S80/S20	4,9	4,6	4,8	5,3	4,7
Llindar de risc de pobresa per composició de la llar					
Un adult	11.642,2	12.342,5	12.307,9	13.339,0	13.185,7
Un adult i un infant	15.134,8	16.045,2	16.000,2	17.340,6	17.141,3
Dos adults	17.463,3	18.513,7	18.461,8	20.008,4	19.778,5
Dos adults i dos infants	24.448,6	25.919,2	25.846,5	28.011,8	27.689,9
Taxa de risc de pobresa	17,6	18,8	18,4	21,6	18,4
Taxa AROPE (Estratègia UE 2030)	22,4	23,1	22,5	26,5	24,6
Homes	22,0	20,7	20,8	25,1	23,7
Dones	22,8	25,4	24,1	27,8	25,4
Taxa AROPE per grups d'edat (Estratègia UE 2030)					
De 0 a 17 anys	29,2	32,3	33,4	38,1	32,3
De 18 a 64 anys	23,7	23,4	23,6	26,8	25,9
De 65 anys i més	11,0	12,4	7,8	14,1	12,5

Font: Idescat.

(*) Ingressos nets percebuts durant l'any anterior al de referència de l'Enquesta de condicions de vida.

Nota metodològica

L'Idescat presenta una ampliació de l'ECV 2021, que realitza conjuntament amb l'INE. Aquesta estadística té caràcter anual, està harmonitzada en l'àmbit europeu i té com a objectiu disposar sobre la distribució de la renda les condicions de vida i l'exclusió social.

El treball de camp s'ha dut a terme durant el quart trimestre del 2021 i recull les condicions de vida en el moment de l'entrevista, tot i que els ingressos i les prestacions socials es corresponen a l'any anterior.

L'Idescat i l'INE han col·laborat en el treball de camp, recollint dades de dues mostres autorepresentatives, respectivament. La recollida de dades s'ha fet utilitzant un mètode multicanal (a través d'Internet, per via telefònica i presencial).

Per dur a terme l'ECV, l'Idescat ha comptat amb la col·laboració de: l'Àrea Metropolitana de Barcelona, l'Ajuntament de Barcelona i l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona.

Ingressos nets de la llar: Rendiments nets percebuts pels membres de la llar durant l'any anterior al del qüestionari (per tant, a l'Enquesta del 2021 es preguntava pels ingressos percebuts el 2020).

Renda neta: Renda bruta menys l'impost sobre la renda, els impostos sobre el patrimoni i les cotitzacions obligatòries dels empresaris, assalariats, autònoms i desocupats a la Seguretat Social i les transferències trameses entre llars.

Unitat de consum: El nombre d'unitats de consum de cada llar es calcula utilitzant l'escala de l'OCDE modificada, que és una escala d'equivalència que converteix el nombre de membres residents a la llar en nombre d'unitats de consum, que assigna un pes d'1 al primer adult, de 0,5 a la resta d'adults i de 0,3 als menors de 14 anys.

Taxa de risc de pobresa: Percentatge de persones que estan per sota del llindar del risc de pobresa. El llindar es fixa com el 60% de la mediana dels ingressos disponibles anuals equivalents de la població catalana.

Taxa de risc de pobresa o exclusió social (AROPE): Indicador que recull la proporció de població que es troba o bé en situació de risc de pobresa, o bé en situació de privació material i social severa, o bé que viu en llars amb intensitat de treball molt baixa.

Lloguer imputat: Component no monetari dels ingressos de la llar que es pot aplicar a les llars que no paguen un lloguer complet perquè en són els propietaris o perquè tenen un habitatge llogat a un preu inferior al del mercat o gratuït. El valor que s'imputa és l'equivalent al que es pagaria en el mercat per un habitatge semblant a l'ocupat, menys qualsevol lloguer realment abonat.

Població amb privació material i social severa: Conjunt de persones que presenten una mancança forçada d'almenys 7 dels 13 ítems següents: poder anar de vacances almenys una setmana a l'any; poder fer un àpat de carn, pollastre o peix (o l'equivalent vegetarià) com a mínim cada dos dies; poder mantenir l'habitatge a una temperatura adequada; poder afrontar despeses imprevistes; poder pagar sense endarreriments despeses relacionades amb l'habitatge (hipoteca o lloguer, rebuts de gas, comunitat, etc.) o de compres ajornades; poder-se permetre un cotxe; poder substituir mobles vells o fets malbé; poder substituir la roba feta malbé; poder disposar de dos parells de sabates o d'un parell adequat per a l'època de l'any; poder-se reunir amb amics/ familiars per dinar o prendre alguna cosa almenys un cop al mes; poder participar regularment en activitats d'oci; poder gastar una petita quantitat de diners en si mateix; poder disposar de connexió a Internet.

Població amb baixa intensitat de treball a la llar: Suma total dels mesos treballats pels membres de la llar en edat de treballar durant l'any anterior a l'enquesta (període de referència dels ingressos) per la suma total dels mesos en què aquests membres haurien pogut treballar durant el mateix període. Les persones en edat de treballar són individus de 18 a 64 anys (excepte els estudiants de 18 a 24 anys, els jubilats o retirats, així com les persones inactives entre 60 i 64 anys que tenen les pensions com a font principal dels ingressos de la llar. Aquesta variable no s'aplica en el cas de les persones de 65 anys o més.

Novetats metodològiques de la present edició

Una novetat important d'aquesta edició fa referència a la taxa AROPE de risc de pobresa i exclusió social, ja que ha experimentat un canvi metodològic el 2021 que afecta dos dels seus tres components, concretament el de baixa intensitat en el treball i el de privació material i social severa. La taxa de pobresa és l'únic component que no s'ha vist modificat.

En concret, la nova definició de la taxa AROPE considera que una persona està en situació de privació material i social severa si presenta la privació en set dels tretze ítems següents:

1. Poder anar de vacances almenys una setmana a l'any.
2. Poder fer un àpat de carn, pollastre o peix (o l'equivalent vegetarià) almenys cada dos dies.
3. Poder mantenir l'habitatge a una temperatura adequada.
4. Poder afrontar despeses imprevistes.
5. Poder pagar sense endarreriments despeses relacionades amb l'habitatge (hipoteca o lloguer, rebuts de gas, comunitat, etc.) o de compres ajornades.
6. Poder-se permetre un cotxe.
7. Poder substituir mobles vells o fets malbé.
8. Poder substituir la roba feta malbé.
9. Poder disposar de dos parells de sabates o d'un parell adequat per a l'època de l'any.
10. Poder-se reunir amb amics i/o familiars per dinar o prendre alguna cosa almenys un cop al mes.
11. Poder participar regularment en activitats d'oci.
12. Poder gastar una petita quantitat de diners en si mateix.
13. Poder disposar de connexió a Internet.

Pel que fa al component de la taxa AROPE relatiu a la baixa intensitat en el treball, la nova definició recull la suma total dels mesos treballats pels membres de la llar en edat de treballar durant l'any anterior a l'enquesta (període de referència dels ingressos) per la suma total dels mesos en què aquests membres haurien pogut treballar durant el mateix període. Les persones en edat de treballar són els individus de 18 a 64 anys (excepte els estudiants de 18 a 24 anys, els jubilats o retirats, així com les persones inactives entre 60 i 64 anys que tenen les pensions com a font principal dels ingressos de la llar). Aquesta variable no s'aplica en el cas de les persones de 65 anys o més.

Una altra novetat fa referència al fet que a partir de l'edició del 2021, tant la mostra que recull l'INE per a Catalunya com la mostra que obté l'Idescat són un panel rotatiu compost per quatre submostres, i cadascuna es substitueix per una nova submostra en cada cicle de quatre anys. Tot i començar la mostra panel el 2021, els efectes no es veuran reflectits fins al 2022, ja que el primer any tota la mostra segueix sent mostra nova.

Més informació sobre aquesta activitat a www.idescat.cat/n4280
Servei de premsa Telèfon +34-93.557.30.50 premsa@idescat.cat
Totes les notes de premsa a www.idescat.cat/premsa